

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3CdoPr/10/2025
Identifikačné číslo spisu:	1318207946
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1318207946.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu N., narodeného J., zastúpeného advokátskou kanceláriou Palkovič advokátska kancelária s.r.o., Trnava, Kapitulská 20, IČO: 47255609, proti žalovanej ARIES TRUSTEE, k.s., Bratislava, Skalná 7622/9, IČO: 54732727, správca majetku úpadcu IDO HUTNÝ PROJEKT a.s. v konkurze, Bratislava, Lakeside Park 01, Tomášikova 64, IČO: 35722371, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., Šaľa, Hlavná 6, IČO: 47241543, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-11Cpr/16/2018, (pôvodne vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 11Cpr/16/2018), o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. novembra 2024 sp. zn. 2CoPr/2/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27. novembra 2024 sp. zn. 2CoPr/2/2024 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 07. februára 2023, č. k. 11Cpr/16/2018-371 vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. vyslovil, že žalovaná (obchodná spoločnosť úpadcu) má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 58 ods. 1, 3, 4, 5, 8, 12, § 58a ods. 2, § 59 ods. 1, § 68 ods. 1 písm. b), § 68 ods. 2, § 70, § 77, § 83 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce.

1.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že porušenie povinnosti žalobcu je možné označiť za závažné porušenie pracovnej disciplíny, s ktorým Zákonník práce spája možnosť okamžite skončiť pracovný pomer a žalovaná túto možnosť využila. V dôsledku uvedeného záveru súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1.3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 27. novembra 2024 sp. zn. 2CoPr/2/2024 vo výroku I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že určil,

že skončenie pracovného pomeru žalobcu u žalovanej, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo 04. apríla 2011, okamžitým skončením pracovného pomeru z 22. októbra 2018, je neplatná. Vo výroku II. priznal žalobcovi voči žalovanej náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na § 63 ods. 1, § 70 Zákonníka práce.

2.2. Odvolací súd dospel k záveru o dôvodnosti odvolania žalobcu. Odvolací súd mal za to, že zmena rozhodnutia súdu prvej inštancie vychádza z toho, že odvolací súd dospel k inému právnomu záveru pokiaľ ide o splnenie zákonných podmienok skutkového vymedzenia dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru. Odvolací súd uviedol, že v konaní pred súdom prvej inštancie žalobca namietal a postavil svoju argumentáciu v žalobe aj na tom podklade, že výpovedný dôvod v okamžitom skončení pracovného pomeru z 22. októbra 2018 nie je koncipovaný dostatočne konkrétne. Vo vyjadreniach uvádzal, že i napriek tomu, že dôvody skončenia pracovného pomeru nie je potrebné rozvádzať do detailov, má za to, že v danom konkrétnom okamžitom skončení pracovného pomeru, mali byť špecifikované minimálne obchodné spoločnosti, vo vzťahu ku ktorým mala byť údajne porušená disciplína žalobcu ako zamestnanca. Poukazoval na to, že uvedené podmienky však splnil žalobca, (poznámka dovolacieho súdu: zrejme žalovaná), až v rámci svojho podania dňa 12. februára 2019, kedy špecifikoval tieto spoločnosti. Skutkové vymedzenie dôvodu skončenia pracovného pomeru bolo podľa žalobcu natoľko všeobecné, že žalobca v konečnom dôsledku nebol schopný nič iné, len tvrdenia žalovanej poprieť, keďže si nebol vedomý porušenia žiadnych povinností. V odvolaní taktiež žalobca argumentoval tým, že nedostatočné skutkové vymedzenie dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru spočíva v tom, že nie je zjavné pre koho (aké fyzické a právnické osoby) mal žalobca pripravovať stavebné denníky, pre koho (aké fyzické a právnické osoby) mal žalobca pripravovať „iné podklady“ a aké iné podklady mal žalobca pripravovať. Takéto neurčité skutkové vymedzenie dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru umožňuje žalovanej v podstate neobmedzene (vzhľadom na množstvo subdodávateľov participujúcich na výstavbe JW. 3 a 4) dopĺňať a vo svojej podstate i meniť dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru. Žalobcovi nebolo zjavné, prečo žalovaná už v okamžitom skončení pracovného pomeru neuviedla konkrétne dôvody tak, ako ich uviedla vo svojom vyjadrení k žalobe z 12. februára 2019. Dodal, že navyše žalovaná vo svojom podaní z 12. februára 2019 aj mení dôvody okamžitého skončenia pracovného pomeru, keď: a/ v okamžitom skončení pracovného pomeru žalobcovi vytýka, že pripravoval stavebné denníky a iné podklady, b/ v podaní z 12. februára 2019 tvrdí, že žalobca mal navyše podpisovať a overovať montážne a stavebné denníky. Podľa žalobcu už zo samotného vyjadrenia žalovanej z 12. februára 2019 je zjavná neurčitosť skutkového vymedzenia dôvodov okamžitého skončenia pracovného pomeru 22. októbra 2018.

2.3. Súd prvej inštancie k danej argumentácii a obrane žalobcu zaujal právny záver, že žalovaná svoj prejav vôle okamžite skončiť pracovný pomer koncipovala určite a zrozumiteľne, dôvod nie je možné zameniť s iným a je dostatočne špecifikovaný, a to napriek tomu, že nie sú v ňom konkrétne uvedené názvy spoločností, pre ktoré mal žalobca pripravovať stavebné denníky a iné podklady. Odvolací súd sa nestotožnil s týmto posúdením súdu prvej inštancie a považoval ho za nesprávny. Odvolací súd posúdením textu okamžitého skončenia pracovného pomeru z 22. októbra 2018 dospel k záveru, že tento nespĺňa jednu z podmienok okamžitého skončenia pracovného pomeru § 70 zákonníka práce, ktorou je, že dôvod okamžitého skončenia sa musí skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom. Odvolací súd mal za to, že aby daný úkon okamžitého skončenia pracovného pomeru spĺňal vyššie uvedenú náležitosť vyžadovanú § 70 Zákonníkom práce, bolo potrebné, aby v texte okamžitého skončenia boli uvedené aj konkrétne názvy spoločností, u ktorých mal žalobca vykonávať konkurenčnú činnosť, či pre ktoré mal žalobca vypracovávať stavebné denníky a iné podklady. Bez uvedenia názvov týchto spoločností je možné skutky dodatočne meniť. Špecifikácia len ako subdodávateľa participujúci na výstavbe L. 3 a 4 ako subdodávateľa Užívateľského zamestnávateľa 1 a Užívateľského zamestnávateľa 2 je príliš neurčitá. Napríklad, ak sa nepreukáže vykonávanie inej práce pre jednu firmu (subdodávateľa), dodatočne môže žalovaná skúsiť argumentovať výkonom práce pre inú firmu (iného subdodávateľa). Odvolací súd uviedol, že vymedzenie a uvedenie presne firiem, pre ktoré mal vykonávať konkurenčnú činnosť je dôležité aj z hľadiska posúdenia splnenia lehôt, napríklad posúdenie uplynutia jedného roka odo dňa kedy dôvod vznikol. Bez uvedenia konkrétnej firmy vo výpovedi, nie je možné zo strany zamestnanca napríklad posúdiť, či bola výpoveď daná včas. Aj z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby v okamžitom skončení bola uvedená aj konkrétna firma, pre ktorú mal žalobca vykonávať pracovnú činnosť, ktorá mala znamenať porušenie zákazu výkonu konkurenčnej

práce. V danej veci žalovaná tvrdila, že ešte pred daním výpovede na stretnutí dňa 16. októbra 2018, žalobcovi uviedli aj presne, pre koho mal vykonávať činnosti uvedené v okamžitom skončení pracovného pomeru. Čiže žalovaná vedela, pre ktoré konkrétne firmy mal žalobca vykonávať konkurenčnú činnosť ešte pre tým ako vyhotovila okamžité skončenie pracovného pomeru. Pre riadne skutkové vymedzenie dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru mala uviesť vo výpovedi aj názvy daných spoločností. Nestačí, že dané oznámila ústne žalobcovi, takéto ústne dovysvetlenie nemožno považovať za zhojenie nedostatku určitosti listiny okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorá musí byť písomná. V tomto písomnom prejave musia byť zaznamenané potrebné skutočnosti, ktoré vymedzujú dôvod okamžitého skončenia pomeru tak, aby nebol zameniteľný s iným dôvodom. Odvolací súd mal tiež za to, že bez uvedenia aj názvov spoločností v okamžitom skončení pracovného pomeru, môže potom žalovaná meniť pre koho mal vykonávať žalobca konkurenčnú činnosť, čo znamená možnosť dodatočne meniť skutkové vymedzenie dôvodu skončenia pracovného pomeru. Vymedzenie dôvodu neznamená len, že sa uvedie že ide o porušenie pracovnej disciplíny, spočívajúcej v zákaze konkurenčnej činnosti, ale z dôvodu, aby nemohol byť zameniteľný dôvod s iným, je nevyhnutná aj bližšia konkretizácia pre koho mal zamestnanec vykonávať túto konkurenčnú činnosť. Dôležité je to napríklad aj pre následné posúdenie, či skutočne išlo o výkon práce, ktorou je porušený zákaz konkurenčnej činnosti. Súd prvej inštancie, ako aj žalovaná poukazovali vo svojej argumentácii o náležitom skutkovom vymedzení výpovedného dôvodu v danej veci na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/2/2008. Dané rozhodnutie hovorí, že dôvod výpovede je nutné uviesť nielen tak, aby bolo zrejmé, ktorý z dôvodov bol uplatnený, ale súčasne takým spôsobom, aby bolo nepochybné, v čom skutkovo dôvod spočíva. Absencia takejto konkretizácie výpovedného dôvodu zo skutkovej stránky môže dôvodne vyvolať pochybnosti o tom, z akého dôvodu bol so zamestnancom pracovný pomer skončený. Skutočnosti, ktoré boli dôvodom výpovede, pritom nie je potrebné rozvádzať do všetkých podrobností (detailov). Odvolací súd dospel k záveru, že aj z daného rozhodnutia vyplýva, že skutkovo musí byť dôvod výpovede uvedený tak, aby nemohol byť zameniteľný s iným, respektíve aby ho nebolo možné dodatočne meniť, či dopĺňať. Odvolací súd mal za to, že neuvedením aspoň presných názvov firiem, vo vzťahu ku ktorým sa mala žalovaná dopustiť vo výpovedi uvedeného vytýkaného konania, spôsobilo, že ho môže zamestnávateľ dodatočne meniť. Preto bolo potrebné pre naplnenie zákonných povinností konkretizácie výpovedného dôvodu tak, aby nebol zameniteľný s iným, uviesť minimálne názvy týchto firiem. Nebolo potrebné rozvíjať dané skutky do úplných detailov, čo v danom prípade znamená, že napríklad nebolo potrebné presne špecifikovať, z ktorého dátumu je napríklad stavebný denník, ktorého vypracovanie sa uvádza vo výpovedi. Avšak konkretizovať, pre ktorú spoločnosť mal žalobca vytýkanú činnosť vykonávať, bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné, aby došlo k naplneniu skutkového vymedzenia výpovedného dôvodu tak, aby nebol zameniteľný s iným dôvodom.

2.4. Odvolací súd pre doplnenie uviedol, že výpovedný dôvod uvedený vo výpovedi musí byť pravdivý, teda musí byť preukázaný, že sa skutočne stal. Predmetná výpoveď v podstate obsahuje viacero skutkov, (ktoré sa však konkrétne dali definovať až po doplnení, či vyjadrení sa žalovanej k žalobe). Jedným z nich je, že počas trvania dočasného pridelenia u Užívateľského zamestnávateľa 1 a Užívateľského zamestnávateľa 2 popri výkone pracovných činností v rámci tohto dočasného pridelenia a počas svojho riadneho pracovného času preukázateľne žalobca vykonával zárobkovú činnosť spočívajúcu v príprave stavebných denníkov a iných podkladov pre ostatných subdodávateľov participujúcich na výstavbe JW. 3 a 4. Z vyjadrenia žalovanej k žalobe vyplýva, že malo ísť o montážny denník F., kde odberateľom boli Slovenské elektrárne a.s.. Išlo o montážny denník z 25. júla 2018. Pre užívateľského zamestnávateľa č. 1, ktorým boli F., však žalobca vykonával prácu do 30. septembra 2017, ako vyplýva z predloženého dodatku č. 4 k pracovnej zmluve. Ďalším stavebným denníkom mal byť stavebný denník z obdobia 17. februára 2018 - 07. apríla 2018 spoločnosti I., pre investora F., teda pre užívateľského zamestnávateľa č. 1, pre ktorého však žalobca pracoval na základe dodatku č. 4 k pracovnej zmluve do 30. septembra 2017. Odvolací súd poukázal na to, že dané opísané skutky, (avšak doplnené a konkretizované až vo vyjadrení žalovanej k žalobe), sa ani nestali spôsobom v okamžitom skončení pracovného pomeru opísaným, keď žalobca v čase kedy mal vypracovať, či podpísať uvedené denníky, nepracoval pre Užívateľského zamestnávateľa č. 1, F., ktoré boli investorom, zadávateľom stavby, pre ktorú boli dané denníky vypracované, a teda nie je tu ani daná konkurenčná činnosť tvrdená žalovanou. Otázne je pri daných skutkoch aj dodržanie 1 ročnej objektívnej lehoty na podanie okamžitej výpovede. Ďalej sa dá usúdiť, avšak to len z vyjadrenia žalovanej k žalobe, že dôvodom okamžitého

skončenia má byť aj porušenie zákazu výkonu konkurenčnej činnosti zo strany žalobcu tým, že vykonával okrem práce pre žalovanú, aj prácu pre spoločnosť I.. Pri daných skutkoch, aj keby boli preukázané, nie je splnené vôbec ich definovanie v okamžitej výpovedi tak, aby neboli zameniteľné s iným skutkom, nie sú definované vôbec tak, že by sa dalo z výpovede usúdiť, že malo ísť o výkon práce zo strany žalobcu pre tieto spoločnosti, ktoré žalovaná označila a doplnila až neskôr vo vyjadrení k žalobe. Dané je dôvodom na vyslovenie neplatnosti výpovede pre jej neurčitosť, pre nesplnenie zákonom vyžadovaných náležitostí.

2.5. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k inému právnomu posúdeniu veci ohľadom splnenia zákonných podmienok skutkového vymedzenia výpovedného dôvodu tak, aby nemohol byť zameniteľný s iným dôvodom. Odvolací súd vyhovel argumentácii žalobcu v odvolaní a dospel k záveru, že jeho žaloba bola dôvodná, preto zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru z 22. októbra 2018, je neplatné.

2.6. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko došlo k vyhovneniu žalobe, vo veci mal plný úspech žalobca, preto odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“), jeho prípustnosť odôvodnila v zmysle § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. V súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP ohľadom porušenia jej práva na spravodlivý proces dovolateľka namietala, že odvolací súd, po vyhlásení konkurzu na úpadcu v odvolacom konaní, nekonal so správcom konkurznej podstaty ako s účastníkom konania, resp. správcu nevyzval na pokračovanie v konaní v rozpore s § 47 ods. 1 a ods. 4 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii; pokračoval v predmetnom odvolacom konaní, hoci vyhlásením konkurzu došlo k jeho prerušeniu. Dovolateľka uviedla, že uznesením Mestského súdu Bratislava III z 27. februára 2024, sp. zn. 21K/3/2024 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu IDO HUTNÝ PROJEKT a.s., so sídlom v Bratislave, LakesidePark 01, Tomášikova 64, IČO: 35722371 a do funkcie správcu bola ustanovená spoločnosť ARIES TRUSTEE, k.s., so sídlom v Bratislave, Skalán 7622/9, 811 01 Bratislava, IČO: 54732727. Predmetné uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 47/2024 dňa 06. marca 2024. Dovolateľka v dovolaní zároveň poukázala na § 56 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého v pracovnoprávných vzťahoch vo vzťahu k zamestnancom úpadcu vyhlásením konkurzu prechádza na správcu oprávnenie konať za úpadcu. Dovolateľka mala za to, že predmetné konanie je nesporné konaním, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu. Uvedené preukazuje aj skutočnosť, že žalobca si na základe výsledku odvolacieho konania - jeho rozsudku, prihlásil do konkurzu pohľadávku. Odvolací súd nekonal so správcom ako s účastníkom konania, predmetné konanie zároveň ani neprerušil, hoci malo byť ex lege prerušené. Odvolací súd zároveň nevykonal v prerušenom konaní úkony v zmysle § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Odvolací súd v rozpore s uvedenými ustanoveniami pokračoval v odvolacom konaní, ktorého výsledkom je dovolaním napadnutý rozsudok.

3.2. Dovolateľka zároveň namietala, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní nereflektoval judikatúru - rozhodnutie SJ 59/2000 (poznámka dovolacieho súdu: správne SJ 59/2005), podľa ktorého: „Konanie o neplatnosť výpovede alebo iného rozviazania pracovného pomeru (§ 64 Zákonníka práce) sa vyhlásením konkurzu na majetok zamestnávateľa podľa ust. § 41 ods. 1 písm. c) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov prerušuje.“

3.3. Dovolateľka v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom a odklon odvolacieho súdu od predmetného rozhodnutia, ktorého postup bol v priamom rozpore s právnym názorom prezentovaným v danom rozhodnutí. Odvolací súd napriek tomu, že predmetom konania bolo nesporné posudzovanie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, predmetné konanie neprerušil a ani nevyzval správcu na podanie súhlasu s jeho pokračovaním, čím sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

3.4. Dovolateľka navrhovala, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti (o nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania) a vec v rozsahu zrušenia vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu považoval dovolanie žalovanej za nedôvodné a navrhoval, aby ho dovolací súd odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalovaná, zastúpená v súlade so zákonom advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné, v dôsledku čoho je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

6. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namieste je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

10. Dovolaiteľka vyvodzovala prípustnosť dovolania v zmysle ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

10.1. Dovolací súd uvádza, že naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10.2. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.3. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10.4. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10.5. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10.6. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Dovolateľka v prvom rade vyvodzovala prípustnosť jej dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

11.1. Dovolateľka v tejto súvislosti namietala, že odvolací súd vydal rozhodnutie v prerušenom konaní z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu žalovanej obchodnej spoločnosti, pričom mala za to, že v danej veci ide o konanie týkajúce sa majetku podliehajúceho podstate, ktoré sa vyhlásením konkurzu ex lege prerušuje. Odvolací súd nepostupoval v súlade s § 47 ods. 1 a ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a v ex lege prerušenom konaní správcu nevyzval na podanie návrhu na pokračovanie v konaní, ale v prerušenom odvolacom konaní vo veci rozhodol. Taktiež sa odvolací súd pri rozhodovaní podľa názoru dovolateľky nevysporiadal (nereflektoval na judikatúru) s rozhodnutím SJ 59/2005, podľa ktorého konanie o neplatnosť výpovede sa prerušuje vyhlásením konkurzu na majetok zamestnávateľa; od ktorého právneho názoru sa odvolací súd zároveň podľa názoru dovolateľky aj právne odklonil.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Právo na spravodlivý proces je výsledkové, čo znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok a jeho prípadné pochybenia v jednom štádiu môžu byť napravené v ďalšom konaní (III. ÚS 33/2004, II. ÚS 307/2006, III. ÚS 616/2017). Predpokladom pre záver o porušení práva na spravodlivý proces je teda také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné činnosťou súdu v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť účinnými a dostupnými procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Civilnom sporovom poriadku. Z uvedeného potom vyplýva, že dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP nemôže byť naplnený vtedy, pokiaľ sa procesným postupom súdov strane znemožnilo uskutočňovanie jej patriacich procesných práv pre časť konania do takej miery, že strana následne mohla (a mala) uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napríklad tým, že mohla podať proti rozsudku, ktorý jej bol riadne doručený, odvolanie ako účinný a dostupný riadny opravný prostriedok ochrany svojho žalobou uplatneného práva a v ňom túto vadu namietat' (tiež porov. R 39/1993).

14. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Judikatúra ESLP síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (*Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, *Hiro Balani c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

14.1. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14.2. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj ústavný súd, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

14.3. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu, (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom), odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu, (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom), odníma možnosť náležite skutkovo, aj

právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

16. Dovolací súd v rozhodnutí z 26. marca 2025 sp. zn. 9CdoPr/2/2024 dospel k záveru o zaťažení konania vadou zmätočnosti (spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu) v zmysle § 420 písm. f) CSP, keď: „v danom prípade odvolací súd, hoci možno uviesť, že i strany sporu (obe zastúpené právnyimi zástupcami) nepostupovali prinajlepšom eticky, keď o skutočnosti vyhlásenia konkurzu na žalovaného po rozhodnutí súdu prvej inštancie, odvolací súd neinformovali, mal z vlastnej úradnej povinnosti si preveriť údaje o žalovanom z dostupných registrov, a na uvedenú skutočnosť reagovať. Mal odôvodniť svoj postup, keď konal len s úpadcom, vzhľadom na skutočnosť, že si žalobca neuplatnil náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru, a teda neprišlo by de facto v tomto konaní k zmenšeniu majetkovej podstaty úpadcu, a tiež ak by dospel k opačnému výkladu, mal konanie prerušiť a vyzvať správcu úpadcu (žalovaného). Ak odvolací súd takto nepostupoval a svoje konanie neodôvodnil v tomto smere ničím, hoci mal, zaťažil svoje konanie vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP.“

17. V prejednávanej veci ide o obdobný prípad ako vo vyššie uvedenom rozhodnutí najvyššieho súdu, keď odvolací súd nezdôvodnil svoj postup, keď konal iba s úpadcom a vo veci samej rozhodol po vyhlásení konkurzu (Uznesením Mestského súdu Bratislava III č. k. 21K/3/2024-163 z 27. februára 2024 bol 7. marca 2024 na majetok úpadcu: IDO HUTNÝ PROJEKT a.s. vyhlásený konkurz - viď Obchodný vestník). Všeobecné súdy, a teda aj odvolací súd, sú povinné z úradnej moci (ex officio) sa zaoberať, (a teda skúmať) prípadným vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu a jeho účinkami na súdne konania v zmysle § 47 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a prijaté závery v tejto súvislosti aj zdôvodniť. Odvolací súd mal odôvodniť svoj postup, keď konal len s úpadcom, a či tak konal vzhľadom na skutočnosť, že si žalobca neuplatnil náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru, a teda by neprišlo k zmenšeniu majetkovej podstaty úpadcu, a tiež ak by dospel k opačnému výkladu, že ide o konanie týkajúce sa majetku podliehajúceho konkurznej podstate, mal v ex lege prerušenom konaní postupovať v zmysle § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, t. j. po prvej schôdzi veriteľov a po nepodaní návrhu správcou na pokračovanie v súdnom konaní, vyzvať správcu úpadcu (žalovanej) a dlžníka na podanie takého návrhu a následne zvoliť ďalší postup zodpovedajúci § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Z rozhodnutia odvolacieho súdu nemožno zistiť, či a prípadne ako sa danou skutočnosťou (vyhlásením konkurzu na žalovanú) zaoberal, v dôsledku čoho svoje rozhodnutie zaťažil nepreskúmateľnosťou.

18. Odvolací súd má z vlastnej úradnej povinnosti preveriť údaje o subjektoch sporu, (a teda aj žalovanej) vo verejne dostupných registroch (najmä v Obchodnom vestníku, Obchodnom registri a podobne), a na skutočnosť vyhlásenia konkurzu aj náležitým spôsobom reagovať. Z rozhodnutia odvolacieho súdu však nemožno zistiť, či a prípadne ako odvolací súd vyhodnotil vyhlásenie konkurzu na majetok žalovanej obchodnej spoločnosti, a jeho prípadné účinky na prebiehajúce súdne konanie. Odvolací súd sa danou skutočnosťou nezaoberal, pričom bez úvahy súdu nie je možné považovať rozhodnutie odvolacieho súdu za náležité odôvodnené a presvedčivé, teda také, ktoré jasne dáva odpovede na rozhodné skutkové a právne otázky súvisiace s rozhodovaním o žalobcom uplatnenom nároku, resp. prípadnými účinkami vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu (žalovanej obchodnej spoločnosti) na prejednávaný prípad. Uvedený deficit odôvodnenia rozhodnutia podľa názoru dovolacieho súdu odporuje obsahu základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, naplňajúci dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. Vzhľadom na uvedené zistenie, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, najvyšší súd rozhodnutie odvolacieho súdu v celosti zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

20. Pokiaľ dovolateľka namietala aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, uplatňujúc dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle zistenej vady zmätočnosti (§ 420 písm. f) CSP) dovolací súd nemal možnosť zaoberať sa nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 421 CSP.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.